

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 38/2012-24

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. januára 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. S. K., L., zastúpenej advokátom Mgr. T. S., V., vo veci namietaného porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom a právoplatnými uzneseniami Krajského súdu v Košiciach č. k. 6 S 112/2008-207 zo 4. novembra 2010, č. k. 6 S 112/2008-248 z 30. marca 2011 a č. k. 6 S 112/2008-252 z 30. marca 2011 a v odvolacom konaní postupom a právoplatnými uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Sžo 153/2010 z 11. augusta 2010, sp. zn. 5 Sžo 1/2011, 5 Ndž 1/2011 z 27. januára 2011 a sp. zn. 5 Sžo 21/2011, 5 Sžo 36/2011 z 25. augusta 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. S. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 12. decembra 2011 doručená sťažnosť JUDr. S. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou

namietala porušenie svojich základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a „prístup k súdu“ podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom a právoplatnými uzneseniami Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 S 112/2008-207 zo 4. novembra 2010, č. k. 6 S 112/2008-248 z 30. marca 2011 a č. k. 6 S 112/2008-252 z 30. marca 2011 a v odvolacom konaní postupom a právoplatnými uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Sžo 153/2010 z 11. augusta 2010, sp. zn. 5 Sžo 1/2011, 5 Ndz 1/2011 z 27. januára 2011 a sp. zn. 5 Sžo 21/2011, 5 Sžo 36/2011 z 25. augusta 2011.

2. Zo sťažnosti a z pripojených písomností vyplýva, že sťažovateľka sa návrhom podaným krajskému súdu 26. augusta 2008 dožadovala preskúmania uznesenia predsedníctva S. (ďalej len „odporkyňa“) č. 2702/08 zo 4. júla 2008, ktorým jej bol pozastavený výkon advokácie (keďže bola rozsudkom Okresného súdu Poprad č. k. 5 T 74/2006-3802 z 8. apríla 2008 uznaná vinnou za úmyselný trestný čin) do právoplatnosti rozsudku. Odporkyňa uznesením č. 2702/2009 z 1. júla 2009 zrušila svoje rozhodnutie zo 4. júla 2008 *„vzhľadom na skutočnosť, že rozsudok Okresného súdu v Poprade spis. zn. 5 T 74/06 z 8. apríla 2008..., bol uznesením Krajského súdu v Prešove z 31. marca 2009 zrušený v celom rozsahu, neexistuje v súčasnosti dôvod pre obligatórne pozastavenie výkonu advokácie JUDr. S. K.“*. Krajský súd uznesením č. k. 6 S 112/2008-135 zo 4. marca 2010 konanie o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne zo 4. júla 2008 zastavil. Na odvolanie sťažovateľky najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Sžo 153/2010 z 11. augusta 2010 zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľka podaním z 23. septembra 2010 (predtým podaním z 26. júla 2009) žiadala zmeniť (pripustiť zmenu) jej *„pôvodného žalobného návrhu“* (a to zrušiť napadnuté uznesenie *„v období od 30. 7. 2008 do 09. 07. 2009...“*, pozn.). Krajský súd uznesením č. k. 6 S 112/2008-207 zo 4. novembra 2010 nepripustil zmenu návrhu *„v znení ako to uviedla navrhovateľka v podaní... zo dňa 26. 7. 2009 ani návrhu... zo dňa 23. 9. 2010“*. O odvolaní (a aj o námietke zaujatosti proti sudcom vo veci konajúceho senátu krajského súdu) rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Sžo 1/2011, 5 Ndz 1/2011 z 27. januára 2011 tak, že ho zamietol a nevyhlásil namietaných sudcov z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 6 S 112/2008. Sťažovateľka podaním z 8. marca 2011 adresovaným krajskému súdu

a označeným ako „Námietka – k č. k. 6 S 112 (pred NS SR pod č. k. 5 Sžo 1/2011, 5 Ndz 1/2011)“ opätovne žiadala, aby bola pripustená ňou už navrhovaná zmena žalobného návrhu. Tomuto jej opätovnému návrhu krajský súd uznesením č. k. 6 S 112/2008-248 z 30. marca 2011 nevyhovел a nepripustil požadovanú zmenu. Predmetné uznesenie napadla sťažovateľka podaním z 8. apríla 2011 označeným ako „Námietka – ...“. Krajský súd uznesením č. k. 6 S 112/2008-252 z 30. marca 2011 konanie vo veci zastavil. O odvolaní sťažovateľky z 20. apríla 2011 (doplnenom podaním z 30. mája 2011) rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Sžo 21/2011, 5 Sžo 36/2011 z 25. augusta 2011 tak, že potvrdil uznesenie krajského súdu č. k. 6 S 112/2008-252 z 30. marca 2011 a jej odvolanie proti uzneseniu č. k. 6 S 112/2008-248 z 30. marca 2011 odmietol.

3. Podstatou sťažovateľkinho tvrdenia o porušení v bodoch 2 a 4 uvedených základných práv tam označenými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu je jej nesúhlas so spôsobom vybavenia ňou požadovaného odloženia vykonateľnosti rozhodnutia odporkyne zo 4. júla 2008 o pozastavení výkonu advokácie (t. j. len oznámením krajského súdu z 9. januára 2009 o nevyhovení jej žiadosti odporkyňou), a to „nezákonným a arbitrárnym použitím ust. § 250c ods. 1 posledná veta OSP...“, obsah tohto oznámenia je podľa názoru sťažovateľky „jednoznačne zmätočný, právne a skutkovo nepreskúmateľný t. j. je nespôsobilý vyvolať žiadne právne účinky“. Ďalej uviedla, že „ani krajský súd v KE... a ani NS SR... sa s otázkou vykonateľnosti nevysporiadali správne, resp. mysle aplikovali nesprávne zákonné ustanovenia na jej prípad“. Taktiež nesúhlasila s nenariadením „termínu ústneho pojednávania vo veci za jej osobnej účasti“, ako aj so skutočnosťou, že vo veci mal na krajskom súde konať samosudca, a nie senát. K uzneseniu najvyššieho súdu z 25. augusta 2011 sťažovateľka uviedla, že podľa jej názoru „je možné... konštatovať, že žiadny jej dôvodný a skutkovo odôvodnený argument vyplývajúci z podaného odvolanie, NS SR nevyvrátil, resp. nezdôvodnil, prečo ho neprijal. Je teda nesporné, že aj NS SR svojim nepresvedčivým odôvodnením porušil ústavné právo sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie. Námietky, ktoré sťažovateľka vzniesla boli pre vec podstatné a principiálne, avšak nedostala na ne odpoveď.“. Na podopretie svojich právnych názorov a z nich vyplývajúcich (majúcich vyplývať) záverov vo veci konajúcich súdov sťažovateľka pomerne obsažne citovala (resp. poukazovala na) judikatúru všeobecných súdov, ústavného súdu a právne

názory vyplývajúce „z dostupných publikácií renomovaných právnikov k uvedenej problematike“.

4. Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Ústavný súd SR vyhovuje v celom rozsahu podanej sťažnosti a vyslovuje, že postupom a právoplatnými uzneseniami Krajského súdu v Košiciach č. 6 S 112/2008-207 z 04. 11. 2010, č. 6 S 112/2008-248 z 30. 03. 2011, č. 6 S 112/2008-252 z 30. 03.2011 v konaní vedenom pod č. 6 S 112/2008, v odvolacom konaní postupom a právoplatnými uzneseniami Najvyššieho súdu SR č. 5 Sžo 153/2010 z 11. 08. 2010 - v časti týkajúcej sa vykonateľnosti napadnutého uznesenia P. č. 2702/08 z 04. 07. 2008, č. 5 Sžo 1/2011, 5 Ndz 1/2011 z 27. 01. 2011, č. 5 Sžo 21/2011, 5 Sžo 36/2011 z 25. 08. 2011, boli porušené základné ústavné práva sťažovateľky JUDr. S. K. a to právo na spravodlivé súdne konanie, právo na súdnu ochranu - podľa čl. 46 Ústavy SR, právo na prístup k súdu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a preto Ústavný súd SR zrušuje v celom rozsahu uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. 6 S 112/2008-207 z 04. 11. 2010, 6 S 112/2008-248 z 30. 03. 2011, č. 6 S 112/2008-252 z 30. 03. 2011 a uznesenia Najvyššieho súdu SR č. 5 Sžo 153/2010 z 11. 08. 2010 v časti týkajúcej sa vykonateľnosti napadnutého uznesenia P. č. 2702/08 z 04. 07. 2008, č. 5 Sžo 1/2011, 5 Ndz 1/2011 z 27. 01. 2011, č. 5 Sžo 21/2011, 5 Sžo 36/2011 z 25. 08. 2011 a vec vracia Krajskému súdu v Košiciach na ďalšie konanie.“

Súčasne navrhla priznať jej finančné zadosťučinenie „v celkovej výške 20.000 Eur“ a trovy konania a právneho zastúpenia.

II.

5. Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej

republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Sťažovateľka sa domáhala toho, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy označenými rozhodnutiami krajského súdu a najvyššieho súdu (pozri bod 4).

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím alebo iným označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, III. ÚS 168/05, IV. ÚS 136/05).

II.A

9. Sťažovateľka namieta porušenie ňou označených práv uzneseniami najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžo 153/2010 z 11. augusta 2010 a sp. zn. 5 Sžo 1/2011, 5 Ndz 1/2011 z 27. januára 2011, ako aj uznesením krajského súdu č. k. 6 S 112/08-207 zo 4. novembra 2010.

10. Zákonným predpokladom na prijatie sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Podanie sťažnosti po uplynutí tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

11. Sťažnosťou napadnuté rozhodnutia najvyššieho súdu a krajského súdu uvedené v bode 9 nadobudli právoplatnosť jednoznačne už pred začatím plynutia lehoty ustanovenej § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. (Vzhľadom na priebeh konania súdov chronologicky uvedený v bode 2 ústavný súd nepovažoval za potrebné jednotlivo zisťovať dátum nadobudnutia právoplatnosti týchto rozhodnutí, pozn.) Sťažnosť sťažovateľky bola doručená ústavnému súde 12. decembra 2011, teda po uplynutí uvedenej dvojmesačnej zákonom ustanovenej lehoty. Ústavný súd preto po predbežnom prerokovaní sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako oneskorene podanú.

II.B

12. Sťažovateľka ďalej namieta porušenie ňou označených práv uzneseniami krajského súdu č. k. 6 S 112/08-248 a č. k. 6 S 112//08-252 vydanými 30. marca 2011. O odvolaní sťažovateľky proti týmto rozhodnutiam rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Sžo 21/2011, 5 Sžo 36/2011 z 25. augusta 2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 17. októbra 2011 (k bodom 9 až 12 pozri bod 2, pozn.).

13. Ústavný súd konštatuje, že vzhľadom na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy nebolo v jeho právomoci preskúmanie týchto uznesení krajského súdu preto, lebo na základe podaného odvolania patrilo do právomoci najvyššieho súdu. Ústavný súd preto nemá právomoc na konanie o tej časti sťažnosti, v ktorej sa namieta porušenie práv sťažovateľky predmetnými uzneseniami krajského súdu (bod 12). Z uvedeného dôvodu sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci na jej prerokovanie a rozhodnutie.

II.C

14. Sťažovateľka namieta tiež porušenie ňou označených práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Sžo 21/2011, 5 Sžo 36/2011 z 25. augusta 2011 ako súdu odvolacieho, ktorým potvrdil uznesenie krajského súdu č. k. 6 S 112/2008-252 z 30. marca 2011 a odmietol odvolanie sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu č. k. 6 S 112/2008-248 z 30. marca 2011 (pozri body 1, 2, 4 a 12).

15. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo na to, aby sa jeho vec... prerokovala... v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

16. Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces, ktorému ochranu poskytuje aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“). Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) vrátane návrhu o námietke zaujatosti, alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

17. V prípade sťažovateľky však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu a inú právnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa subjektívnych názorov sťažovateľky. Nespokojnosť sťažovateľky s obsahom rozhodnutia

najvyššieho súdu nie je dôkazom o jeho neústavnosti a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným.

18. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je daná v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

19. Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov. V právomoci ústavného súdu zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v súvislosti s jeho rozhodnutím sú zlučiteľné s označeným článkom ústavy a dohovoru.

20. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom uznesenia najvyššieho súdu dospel k záveru, že tento svoje rozhodnutie náležite odôvodnil. Najvyšší súd po oboznámení relevantných častí prvostupňového rozhodnutia a odvolacích dôvodov sťažovateľky v podstatnom uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach a konanie, ktoré mu predchádzalo bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a zistil že odvolaniu navrhovateľky nie je možné priznať úspech, pretože neboli splnené zákonné podmienky pre meritórne rozhodnutie vo veci.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb, ako aj rozhodnutí, ktorými práva a právom chránené záujmy týchto osôb môžu byť priamo dotknuté § 244 ods. 1, 2 OSP.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím, či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

V predmetnom konaní bolo správne súdu predložené rozhodnutie odporkyne napadnuté opravným prostriedkom podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku. Pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a (§ 250I ods. 2 OSP).

Podľa § 8 ods. 1 zákona č. 586/2003 Z. z. zákona o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o advokácii“) komora pozastaví výkon advokácie tomu:

a) komu po zapísaní do zoznamu advokátov nezanikol alebo vznikol pracovný pomer alebo obdobný pracovný vzťah s výnimkou pedagogickej, publicistickej, literárnej, vedeckej alebo umeleckej činnosti a vykonáva činnosť, ktorá je nezlučiteľná s povahou a etickými princípmi advokátskeho povolania,

b) kto nastúpil výkon trestu odňatia slobody, bol vzatý do väzby alebo komu bolo uložené disciplinárne opatrenie pozastavenie výkonu advokácie,

c) komu bola v rozsudku súdu prvého stupňa vyslovená vina za úmyselný trestný čin do právoplatnosti rozsudku,

d) kto podal písomnú žiadosť na pozastavenie výkonu advokácie a preukáže, že si ustanovil za seba zástupcu.

Z dikcie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva odporkyni povinnosť vydať rozhodnutie o pozastavení výkonu advokácie advokáta, ktorý bol súdom prvého stupňa v trestnom konaní uznaný vinným zo spáchania úmyselného trestného činu. V tomto prípade zákonodarca nedal odporkyni možnosť vziať do úvahy okolnosti trestného konania, či iné okolnosti, tzn. pozastavenie výkonu advokácie podľa § 8 ods. 1 zákona o advokácii neformuloval ako oprávnenie, ale ako výslovnú povinnosť.

Zákon o advokácii tiež rozlišuje následky, že advokát bol za takýto trestný čin odsúdený právoplatne a vtedy S. rozhodne o vyčiarknutí advokáta zo zoznamu advokátov (§ 7 ods. 1 písm. d/ zákona o advokácii). Táto skutočnosť má za následok znemožnenie ďalšieho výkonu advokácie pre budúcnosť.

Navrhovateľka sama nikdy nepoprela skutočnosť, že bola rozsudkom Okresného súdu Poprad z 08. apríla 2008, č. k. 5 T/74/2006-3802 uznaná vinnou zo spáchania trestného činu zneužitia právomocí verejného činiteľa podľa § 158 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005 a trestného činu prijímania úplatku podľa § 160 ods. 3 Trestného zákona platného do 31. augusta 1999, t. j. boli naplnené zákonné predpoklady podľa § 8 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii pre pozastavenie výkonu advokácie.

Skutočnosť, že predmetný rozsudok Okresného súdu Poprad z 08. apríla 2008, č. k. 5 T/74/2006-3802 bol na odvolanie zrušený, bola reflektovaná aj zo strany odporkyne, ktorá následne svoje rozhodnutie (preskúmané) rozhodnutie podľa § 10 zákona o advokácii zrušila, pretože odpadli dôvody jeho vydania.

Pokiaľ odpadnú dôvody pozastavenia výkonu advokácie podľa § 8 zákona o advokácii, komora pozastavenie výkonu advokácie advokátovi bezodkladne zruší a záznam o pozastavení výkonu advokácie vymaže zo zoznamu advokátov (§ 10 veta druhá zákona o advokácii).

Navrhovateľka podala opravný prostriedok proti preskúmanému rozhodnutiu odporkyne o pozastavení výkonu advokácie podľa § 8 ods. 1 písm. c/ zákona o advokácii v čase pred jeho zrušením podľa § 10 zákona o advokácii, pričom k jeho zrušeniu došlo až za konania pred krajským súdom. Na túto skutočnosť navrhovateľka reagovala podaním

návrhu na zmenu návrhu, ktorý bol zamietnutý. Žiadala, aby súd pripustil zmenu návrhu tak, že v predmetnom konaní rozhodne o tom, že zrušuje v celom rozsahu uznesenie P. č. 2702/08 zo 04. júla 2008 v období od 30. júla 2008 do 09. júla 2009 a vec vracia odporkyni na ďalšie konanie.

Podľa § 250o OSP správny súd konanie o žalobe zastaví ak správny orgán, ktorého rozhodnutie súd preskúmava, vydá nové rozhodnutie, ktorým návrhu celkom vyhovie. Odporkyňa preskúmané rozhodnutie zrušila rozhodnutím z 01. júla 2009 c. 2702/2009, t. j. došlo k vydaniu nového rozhodnutia, ktorým odporkyňa návrhu navrhovateľky na zrušenie preskúmaného rozhodnutia celkom vyhovel, a preto krajský súd správne a v súlade s § 250o OSP rozhodol o zastavení konania. Krajský súd mal túto skutočnosť za riadne preukázanú predloženou zápisnicou zo zasadnutia P. z 25. júna 2009 (č. l. 197), ako aj predloženým rozhodnutím odporkyne č. 2702/2009 z 01. júla 2009 (č. l. 200), a preto mu nemožno vytýkať vadu podľa § 205 ods. 2 písm. c/ OSP, a postupoval v súlade so zákonom, na vec správne aplikoval riadne zistené právne normy. Z tohto dôvodu ani námietku navrhovateľky, že uznesenie krajského súdu trpí tiež vadou podľa § 205 ods. 2 písm. f/ OSP nemožno vyhodnotiť ako relevantnú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné uviesť, že Občiansky súdny poriadok obsahuje osobitnú úpravu opravných prostriedkov pre konanie v správnom súdnictve. Podľa § 246c ods. 1 veta druhá a tretia OSP opravný prostriedok je prípustný, len ak je to ustanovené v tejto časti a proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opravný prostriedok nie je prípustný. Podľa § 246c ods. 1 veta prvá OSP sa pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Právna úprava zmeny návrhu na začatie konania je obsiahnutá v tretej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 95), pričom v štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku je vylúčená možnosť podania odvolania voči uzneseniu súdu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu (§ 202 ods. 3 písm. f/). Osobitná úprava piatej časti Občianskeho súdneho poriadku opravné prostriedky voči rozhodnutiu súdu o pripustení alebo nepripustení zmeny návrhu nerieši, preto je vo vzťahu k odvolaniu pre súd záväzné ustanovenie § 202 ods. 3 písm. f/ OSP s tým, že v prípade vydania takéhoto rozhodnutia

v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, nie sú prípustné ani žiadne iné opravné prostriedky.

Navrhovateľka sa v odvolaní podanom voči uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. marca 2011, č. k. 6 S/112/2008-252 domáha tiež preskúmania zákonnosti uznesenia tohto súdu z 30. marca 2011, č. k. 6 S/211/2008-248, ktorým súd rozhodol o nepripustení zmeny návrhu v zmysle vyššie citovaného návrhu navrhovateľky a voči ktorému nie je prípustný opravný prostriedok a voči ktorému sa vyhradila podaním „námietok“. Argumentovala tým, že nepripustením zmeny návrhu bolo porušené jej právo na spravodlivé konania, pretože samosudkyňa prvostupňového súdu právne a skutkovo žiadnym spôsobom nevyhodnotila okolnosti týkajúce sa navrhovanej zmeny žalobného návrhu, ktoré boli podrobne a zákonne zdôvodnené v námietke navrhovateľky z 08. apríla 2011 a majú podľa jej právneho názoru zásadný význam pre rozhodovanie súdu o veci.

V čase podania návrhu na zmenu návrhu bolo už preskúmané rozhodnutie odporkyne zrušené, a teda zanikol predmet konania pred krajským súdom a navrhovateľke bolo celkom vyhovené, a preto bol namieste postup súdu podľa § 250o OSP. Rozhodnutie krajského súdu o návrhu navrhovateľky podľa § 95 OSP nemohlo nijakým spôsobom ovplyvniť výsledok konania. Navyše navrhovateľka opomína, že dôkazy nachádzajúce sa v súdnom spise zahŕňajú aj uznesenie P z 01. júla 2009 č. 2707/2009, ktoré jednoznačne preukazovalo zrušenie preskúmaného rozhodnutia. Táto skutočnosť ako výsledok doterajšieho konania je v priamom rozpore s požiadavkou navrhovateľky na zmenu návrhu, a teda je splnená požiadavka § 95 ods. 2 OSP pre nepripustenie zmeny návrhu, pretože výsledky doterajšieho konania nemohli byť podkladom pre konanie o zmenenom návrhu. Následne ani zamietnutie zmeny návrhu navrhovateľky podľa nemohlo mať vplyv na zákonnosť uznesenia krajského súdu o zastavení konania, ktoré je predmetom tohto odvolacieho konania. Z tohto dôvodu nemožno priznať váhu tvrdeniu navrhovateľky o arbitrárnej rýchlosti rozhodnutia o zastavení konania (6 S/112/2008-252) ešte pred riadnym doručením uznesenia o nepripustení zmeny návrhu (6 S/112/2008-248).

Námietku navrhovateľky voči zloženiu súdu pri rozhodovaní o procesných návrhoch, kedy miesto samosudkyne v rozpore s § 246b OSP rozhodoval senát, najvyšší súd vyhodnotil ako neopodstatnenú, pretože táto skutočnosť nemala a ani nemohla mať vplyv na

zákonnosť napadnutého uznesenia o zastavení konania, o ktorom rozhodol súd v zložení v súlade s § 246b ods. 2 OSP, t. j. rozhodoval samosudca.

S poukazom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že je namieste potvrdiť uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2011 č. k. 5 SŽ/21/2011-252, pretože je vecne i právne správne (§ 250ods. 3 veta druhá a § 219 ods. 1, 2 OSP).

Navrhovateľka podaním doručeným súdu 12. apríla 2011 s označením „Námietka, č. k. 6S/112/2008-248, 8008200927“ (č. 1. 257) obsahujúcemu námietku voči uzneseniu krajského súdu z 30. marca 2011 č. k. 6 S/112/208-248, okrem iného žiadala, aby sa „najvyšší súd zákonným a ústavne konformným spôsobom vyporiadal so skutočnosťami, ktoré sú uvedené nielen v tomto podaní, ale aj v predchádzajúcich podaniach navrhovateľky. („Námietka, návrh na zmenu žalobného petitu - č. k. 6 S/112/2008“ z 27. novembra 2010 a „K Vášmu listu zo dňa 07. decembra 2010 - č. k 6S/112/2008“ z 01. januára 2011) a následne, aby bola pripustená navrhovateľkou dôvodne a zákonne navrhovaná zmena žalobného petitu takto:

1 Súd zrušuje v celom rozsahu uznesenie P. č. 2702/08 zo dňa 04. júla 2008 v období od 30. júla 2008 do 09. júla 2009 a vec vracia odporcovi na ďalšie konanie,

2 Súd priznáva navrhovateľke trovy konania prvostupňového a odvolacieho konania, ktoré budú z jej strany vyčíslené v súdom stanovenej lehote.“

„Námietka“ navrhovateľky smeruje proti rozhodnutiu u krajského súdu z 30. marca 2011, č. k. 6 S/112/2008-248, ktorým tento súd nepripustil zmenu návrhu vo vyššie uvedenom zmysle. Z obsahu tohto podania je zrejmé, že jeho cieľom je dosiahnutie zmeny rozhodnutia prvostupňového súdu tým, že súd druhej inštancie (t. j. odvolací súd) „námietané“ uznesenie zmení v zmysle návrhu obsiahnutého „v námietke“.

V súlade s Občianskym súdnym poriadkom je zmena vydaného rozhodnutia možná len za podmienok a spôsobom ustanoveným týmto zákonom. Autoritatívna zmena rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorú navrhovateľka „v námietke“ požaduje, je možná jedine cestou opravného prostriedku. Pojem „námietka“ v zmysle riadneho prostriedku Občiansky súdny poriadok nepozná, označuje sa ním procesná obrana účastníka voči iným skutočnostiam v konaní (napr. námietka príslušnosti súdu, námietka zaujatosti, a pod.).

S ohľadom na § 41 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP Najvyšší súd Slovenskej republiky posúdil toto podanie navrhovateľky ako odvolanie voči uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. marca 2011, č. k. 6 S/112/2008-248.

V zmysle § 201 ods. 1 veta prvá OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP rozhodnutie súdu prvého stupňa môže účastník, pokiaľ to zákon nevyklučuje, napadnúť odvolaním.

Odvolanie nie je prípustné proti uzneseniu, ktorým sa pripustila alebo nepripustila zmena návrhu (§ 202 ods. 3 písm. f/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

Poukazujúc na § 201 ods. 1 a § 202 ods. 3 písm. f/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP najvyšší súd konštatuje, že odvolanie navrhovateľky označené ako „námietka“ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie nie je prípustné. Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 218 ods. 1 písm. c/ OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP odvolanie odmietol, pretože smeruje voči rozhodnutiu, voči ktorému nie je odvolanie prípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež považuje za potrebné opätovne upozorniť na skutočnosti, ktoré uviedol už vo svojom uznesení z 27. januára 2011 sp. zn. 5 Sžo/l/2011, 5 Ndz/1/2011, ktorým rozhodol o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu krajského súdu zo 04. novembra 2010, č. k. 6 S/112/2008-207 o nepripustení zmeny návrhu.

Súdy v správnom súdnictve preskúmajú zákonnosť rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, avšak v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (§ 250j OSP v prípade rozhodovania o žalobách a § 250q ods. 2 OSP pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam správnych orgánov) môže žalobu zamietnuť, preskúmané rozhodnutie zrušiť, alebo ho za podmienok podľa § 250j ods. 5 OSP zmeniť, v prípade konania o opravnom prostriedku súd preskúmané rozhodnutie buď potvrdí, alebo ho zruší a vráti na ďalšie konanie, pričom ustanovenie § 250j ods. 5 OSP platí obdobne.

Súdy v správnom súdnictve nerozhodujú o neplatnosti právneho úkonu tak, ako to bolo požadované navrhovateľkou v návrhu na zmenu návrhu, o takomto petite nemôže súd v žiadnom konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku rozhodovať.

Z uvedeného vyplýva, že súdy v správnom súdnictve nemôžu vydať rozhodnutie s určujúcim výrokom, aký navrhuje navrhovateľka. Občiansky súdny poriadok nepripúšťa, aby súdy v správnom súdnictve iba vyslovili porušenie práv navrhovateľa a tiež, aby zrušili

preskúmané rozhodnutie len pre určitý časový úsek. Postupujúc inak, dopustil by sa súd porušenia Ústavy Slovenskej republiky, ktorá v čl. 2 ods. 2 ukladá štátnym orgánom povinnosť konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobilom, ktorý ustanoví zákon.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že spôsob, akým sa krajský súd vypořiadal s návrhom navrhovateľky na zmenu návrhu, je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky a Občianskym právnym poriadkom a žiadnym spôsobom nezasahuje do jej práv a právom chránených záujmov navrhovateľky.»

21. Predmetné rozhodnutie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd nezistil, že by jeho výklad a závery boli svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, ktorých odôvodnenie je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

22. Ústavný súd sa z obsahu napadnutého rozhodnutia presvedčil, že najvyšší súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v tomto konaní dostala odpoveď na všetky podstatné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti už ústavný súd uviedol, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie

rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo účastníka na spravodlivé súdne konanie (m. m. IV. ÚS 112/05, I. ÚS 117/05). Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého odvolacieho rozhodnutia, ktoré sú dostatočne odôvodnené a majú oporu vo vykonanom dokazovaní. Pretože namietané rozhodnutie krajského súdu nevykazuje znaky svojvôle a je dostatočne odôvodnené na základe jeho vlastných myšlienkových postupov a hodnotení, ústavný súd nie je oprávnený ani povinný tieto postupy a hodnotenia nahrádzať (podobne aj I. ÚS 21/98, III. ÚS 209/04) a v tejto situácii nemá dôvod zasiahnuť do právneho názoru krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti ešte pripomína, že nie je a ani nemôže byť ďalšou opravnou inštanciou v systéme všeobecného súdnictva.

23. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde dospel k záveru, že účinky výkonu právomoci najvyššieho súdu v danom prípade sú zlúčiteľné so sťažovateľkou označeným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť v tejto jej časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto jej časti ako zjavne neopodstatnenú.

II.D

24. Sťažovateľka súčasne namietala (bod 4) porušenie svojho základného práva „*na prístup k súdu v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR*“ („Každý má právo, aby sa jeho vec... prerokovala... v jeho prítomnosti...“, pozn.). Zo sťažovateľkou produkovanej argumentácie možno vyvodíť, že porušenia tohto práva sa mal dopustiť najmä krajský súd, ktorý nenariadil termín pojednávania napriek jej písomnej žiadosti z 11. novembra 2008. „*Následne opätovne... podaním zo dňa 03. 03. 2010... žiadala priamo sudkyňu... o vytýčenie termínu ústneho pojednávania vo veci za jej osobnej účasti.*“ Žiadny iný konkrétny argument v súvislosti s porušením označeného práva sťažovateľka neuviedla, pričom z obsahu sťažnosti možno vyvodíť, že toto právo chápala sťažovateľka ako súčasť označeného práva na spravodlivé prejednanie veci, ktoré „*zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na*

odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu“, ktorý (spravodlivý proces, resp. spravodlivé súdne konanie, pozn.) je predovšetkým garantovaný čl. 6 ods. 1 dohovoru (pozri body 16 a 17) a ktorého porušenie sťažovateľka výslovne nenamietala.

25. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd považoval namietanie porušenia tohto práva za súčasť argumentácie spojenej s namietaním porušenia „*práva na spravodlivé súdne konanie, práva súdnu ochranu – podľa čl. 46 Ústavy SR*“ (bod 4) a z toho dôvodu (pozri aj odôvodnenie odmietnutia časti sťažnosti uvedené v bode II.C) sťažnosť v tejto jej časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú, lebo nezistil žiadnu spojitosť (príčinnú súvislosť) medzi posudzovaným uznesením najvyššieho súdu a namietaným porušením označeného základného práva.

26. Navyše, vo vzťahu k rozhodnutiam najvyššieho súdu a krajského súdu označeným v bodoch 9 a 12 ústavný súd poukazuje na ich odmietnutie, ako aj odôvodnenie tohto odmietnutia uvedené v bodoch 11 a 13.

27. Ústavný súd preto sťažnosť v tejto jej časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

28. Nad rámec uvedeného (body 24 – 26) ústavný súd poznamenáva, že vo svojej konštantnej judikatúre zdôrazňuje, že postup a rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, v zásade nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za daných okolností považoval ústavný súd postup najvyššieho súdu, v rámci ktorého rozhodol vo veci sťažovateľky bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 prvá veta Občianskeho súdneho poriadku), za ústavne akceptovateľný a udržateľný, a na tomto základe dospel k záveru, že nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľkou označených základných a iných práv, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto jej časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

29. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd nemal dôvod zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. januára 2012